

HÍVOM A CSALÁDOKAT

Szeptemberi levél

Kedves családjaink!

Kedves házas- és családcsoportok a plébániákon, egyesületekben, mozgalmakban és mindenütt!

Szeptemberben új tanév, új évad kezdődik. Sok család a gyerekek iskolakezdésével van elfoglalva. A keresztény szülők nagy felelősséget hordoznak, ők az élet továbbadói, a gyermekek nevelői. Tudatosítsuk, hogy a gyermek elsődleges nevelője a szülő, az iskola e feladatában segíti. Alakítsunk ki együttműködést a pedagógusokkal, nyíltan vállalva a keresztény értékrendet és nevelési elveket.

Az iskolaév kezdete, az új évad a családok életében legalább olyan fontos, ha nem fontosabb fordulópont, mint Újév napja. Hasonlít is hozzá, hiszen sok minden folytatódik, sok új dolog kezdődik, vagy folytatódva megújul. Az új iskolaév a gyerekeknek új tantárgyakat, tanárokat, esetleg új iskolát, új társakat, a szülőknek új feladatokat, új kapcsolatokat, s nem egyszer új gondokat jelent. A szülők felelősek gyermekeik nevelésért, s az, hogyan a feladatok egy részét szeptembertől átveszi az iskola, mit sem csökkent a szülői felelősségen. „A szülők gyermekeik első és fő nevelői, s e téren elemi illetékességgel bírnak: nevelők, mert szülők.” (II. János Pál: Levél a Családokhoz, 16). Nagy öröm számunkra, hogy ma már van mód gyermekeinket a saját értékrendünk szerinti iskolába járatni.

Az új tanév gondjai még a házasságot is próbára tehetik, ezért különös feladata a szülőknek hogy egymásra még jobban figyeljenek, hisz a gyerekek jó nevelése nem elsődlegesen a szülő-gyermek, hanem szülő-szülő kapcsolatra épül. „A szülők feladata, hogy Isten és az emberek tiszteletével olyan családi légkört teremtsenek, amely elősegíti a gyermekek minden irányú nevelését az egyéni és közösségi élet számára. A család az első iskolája azoknak a szociális erényeknek, amelyekre minden közösségnek szüksége van.” (Familiaris Consortio, 36)

„A szülőknek úgy kell tekinteniük gyermekeiket, mint Isten gyermekeit, és úgy kell tisztelniük őket, mint emberi személyeket. Amikor a mennyei Atya akarata iránt engedelmesnek mutatkoznak, arra nevelik gyermekeiket, hogy teljesítsék Isten Törvényét.” (KEK 2222). A keresztény szülő gyermekét elsősorban nem tudóssá, művésszé, vagy olimpiai bajnokká, hanem egész emberben gondolkodva szabad, felelős, dönteni képes emberré akarja nevelni, aki világos értékrenddel rendelkezik és boldogságát a mások boldogításában keresi. Tudnunk kell, hogy van egyértelműen megkülönböztethető jó és rossz, igazság és hamisság, nemes és becstelen. Gyermekeinket irányítsuk úgy, hogy birtokában legyenek a döntéseikhez szükséges információknak. Ne hozzuk olyan helyzetbe őket, hogy dönteni kényszerüljenek, holott még nincsenek kellő ismereteik. Vértessük fel őket úgy, hogy minden helyzetben tudják a jót, helyeset, értékeset választani.

Amikor a szülők nevelői küldetésüket megosztják más személyekkel és intézményekkel, tegyék ezt mindig kellő tiszteletadással, de megfelelő kritikával. Az eredményességben nagy szerepet játszik az, hogy milyen a szereplők között a kommunikáció. Szót kell érteni a szülőknek a gyermekekkel, de fontos a

pedagógusokkal, a nevelőkkel, a tanárokkal és a hitoktatókkal is párbeszédben állni. Kétirányú kommunikációra van szükség: mindenki hallgassa meg a másik véleményét, kívánságát és érveit, s minden fél fejtse ki szabadon a saját gondolatait. Az ellentmondást nem tűrő kijelentések, a megfellebbezhetetlen vélemények (az „ex cathedra” stílus) ritkán vezet eredményre. Ez persze nem jelenti, nem is jelentheti azt, hogy hitünkkel, keresztény elveinkkel ellenkező dolgokat, helyzeteket el kellene fogadnunk.

Jó hatással van a gyerekekre, ha a család és iskola kapcsolata harmonikus. Ismerjük meg a pedagógusokat, és becsüljük meg őket, tekintjük őket embernek, ne csupán „tudásátadó gépnek”. Élünk az iskolák által felkínált lehetőségekkel, akár arra szolgálunk, hogy gyerekeink a kötelező tananyagot túli ismeretekre, tapasztalatokra tegyenek szert, akár arra, hogy erősítsék az iskola és az otthon egységét. A család és az iskola harmóniájából születik meg az az élményháttér, amelyből oly sok kiváló hazánkfiák évek múlva is erőt meríthetnek az „Alma Mater”-re emlékezve.

Az egész embert nevelve nem hagyható ki a hitre nevelés, a vallási ismeretek oktatása sem. „A házasság szentségének kegyelméből a szülők megkapták gyermekeik evangelizálásának felelősségét és kiváltságát. A legkisebb kortól kezdve vezessék be őket a hit titkaiba, amelynek gyermekeik számára ők »az első hírnökei« Zsenge gyermekkoruktól kezdve kapcsolják be őket az Egyház életébe. A család életmódja olyan érzelmi fölkészültségeket táplálhat, melyek egy életen át előzményei és támaszai lehetnek az élő hitnek.” (KEK 2225) Használjuk ki az iskolai hitoktatás nyújtotta lehetőségeket, és vigyük gyerekeinket a plébánia közösségbe. Az előbbi segít a hitbéli műveltség megszerzésben, az utóbbi bekapcsol az Egyház közösségi életébe.

A neveléssel, iskolával kapcsolatos beszélgetések gyakoriak a családokban, közösségekben. Beszéljétek meg, milyen nehézségekkel találkozotok a beiskolázás kapcsán. Hogyan tudtok meggyőződni arról, hogy gyerekeiteket jó irányba állítja az iskola? Hogyan valósítjátok meg családotokban a család-egyház nevelési küldetését? Elevenítsétek fel életetek olyan élményeit, melyekben a jó házastársi kapcsolat segített egy-egy nevelési probléma megoldásában. Hogyan hatnak a gyermekeitekre a nagyszülők, fel tudjátok-e használni tapasztalataikat, segítségüket? Milyen tapasztalatokat szereztek az újraindult egyházi iskolákkal?

Beszélgessetek, gondolkozzatok, és legyetek a keresztény szülői hivatás jelévé!

Bíró László
a MKPK családreferens püspöke,
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke